

ROSKA PÉTER

„JÉZUST ÉLTE ELÉNK” MEGEMLÉKEZÉS FUTÓ KÁROLY ATYÁ- RÓL...

Életem legnagyobb élménye, hogy ismerhettem őt. Ahogy emlékezem rá, Jézus jut az eszembe róla, őt élte élénk.

„A jó Isten csak lapoz egyet, és Ti azt mondjátok: „Jé, a Karcsi bácsi meghalt!” – hallottuk többször is Futó Károly atya szájából. És azt is, hogy „ha nem leszünk szentek, akkor nem is volt érdemes megszületnünk”. Egy hiteles ember, egy-ügyű ember, egy ember az Örökkévalóságnak. Akinek Isten egyedül elég. Életem legnagyobb élménye, hogy ismerhettem Őt. Ahogy emlékezem Rá, Jézus jut az eszembe Róla, Őt élte élénk. Ezt jelenti szentté válni: olyan ablakká válni, amelyen át Isten fénye átragyog.

Mióta meghalt, folyton eszemben van, ha meggondolatlan szóra készülök nyitni a számat: Muszáj ezt így mondani? Karcsi bácsi vajon így fogalmazna? Az Ő életének a vezérfonala az a kérdés volt, amit baptista rokonaitól hallott fiatalon: Vajon Jézus mit tenne most? És a beszéde „igen-igen, és nem-nem” volt pletykák, bántások, panaszkodás és dicsekvés nélkül. Egyszer rákérdeztek messziről jött fiatalok, hogy mit is vitt végbe papi életében. Ő azt válaszolta: semmit, csak gyóntattam, miséztem, hitoktattam. Ebből a semmiből nőtt ki körülötte számtalan papi, szerzetesi, odaadott keresztényi élethivatás. Engem pedig arról kérdeztek: milyen lelkeségi mozgalomhoz tartozik a Karcsi bácsi? Én azt találtam mondani: egyikhez sem – Ő maga egy lelkeségi mozgalom –, mi tartozunk Hozzá, ehhez a mennyei derűhöz. Egy hittanos társam így fogalmazott: „Egy hetet együtt van Vele az ember, és kedve támad jó embernek lenni.”

A legmegkapóbb Benne talán az az öröm volt, ami felragyogott a szemeiben, amikor valakit meglátott, és az az odaadó figyelem, amivel hallgatott minket, amikor lelkünket kiöntöttük előtte. Ha elmaradtunk Tőle, akár évekre, sose kérte számon, mindig ott folytattuk a kapcsolatot Vele, ahol annak idején abbahagytuk. Lelki atya volt, akivel találkozáva, jelenléte által formálódunk. Amikor találkoztunk Vele, érdeklődött minden családtagunk iránt. És imádkozott értünk mindig. Még életének utolsó napjaiban is mindennap név szerint imádkozott több mint kétszáz emberért.

Olyan papot ismertünk meg Benne, aki nagyon hűséges volt az Egyház tanításához, aki küzdött a rossz ellen, ugyanakkor nagyon szeretett minden bűnöst. Jónak látta a másik embert, minden hibája ellenére. Még a Ceaușescu házaspár kivégzésekor is az volt a reakciója, hogy a lelki üdvükért imádkozott. Kamaszkori lázadásaink meg-megviselték, de ezt sosem érezte velünk. Mennyei perspektívából nézte a dolgokat. Fél lábbal a mennyben élt, másik fél lábával stabilan a földön. Volt,

hogy egy Down-szindrómás magzattal várandós aszszony azt kérdezte Tőle: „Mit mondjak a családtagjaimnak, akik arra akarnak rávenni, hogy vetessem el a gyermekemet?” „Válaszold azt, hogy hagyják élni Őt, mert így legalább lesz egy valaki a családban, aki biztosan üdvözülni...”

Tizenöt évig jártam hozzá hittanra, de hittankönyvet nem láttam a kezében, mindig a Szentírásból tanított. Minden órára egy újabb verset kellett megtanulnunk. Kívülről tanult szentírási részek segítségével közelebb jutottam Jézus titkához, mint egyetemi teológiai tanulmányaim által. Karcsi bácsi személyén keresztül belénk ivódott a zsinati Egyház képe, amely egy nagy család, ahol otthon érezhetjük magunkat. Vele nyaraltunk, táboroztunk évtizedeken keresztül. Mindig Ő főzött, sose osztott be minket – mi meg egyre-másra kedvet kaptunk, hogy önként segítsünk Neki. Nagyon jó volt Vele lenni. Imádságos lénye vágyat ébresztett bennünk az imára. Kamaszkorunktól arra biztatott, hogy imádkozunk leendő házastársunkért, hiszen Isten ismeri már Őt. Én is tettem ezt addig, amíg el nem köteleződtem a papságra – és hálás vagyok Neki ezért a tanácsért. Egy kedves hittanostársunk, aki szerzetesnő lett, megkérdezte Őt: miért mindig a házasságról beszélt nekünk, oly ritkán a szerzetességről és a papságról? Azt mondta: ha valakit Isten erre szólít, azt biztosan megmondja neki személyesen. Így is volt ez, igen sokunknak valóban megmondta... Lelkigyakorlataiból három könyvet állított össze a Szent Gellért Kiadó – Ő maga azonban nem írt könyveket. Róla fogunk majd könyveket írni...

Boldog ember, nyolc boldogsággal élő ember volt, aki egy fél életen keresztül bicegett, mankózott, és mégis mindenkihez, akinek szüksége volt rá, eljutott gyalog. A lakásába fogadta be azokat, akiknek nem volt hol lakniuk: a kirúgott kispaptól (Varga Laci püspök atyától) elkezdve a kisgyermekét a kórházban ápoló erdélyi aszszonyig igen sokakat. Semmije sem volt, és mégis mindenkinek ingyen adott mindent. Egyszer nála voltam, amikor bejött egy néni, akinek nem volt kályhája a kezdődő télben. Karcsi bácsi odaadta az utolsó pénzt is, amiből másnap ki kellett fizetnie egy tartozást. Amikor a tartozásért jöttek, már a kezében volt ismét – valaki ajándékából – a pénzösszeg, ami kellett. Kérdeztem: Karcsi bácsi, ezt hogy csinálod? Azt mondta: mindig így csináltam, sosem sikerült ez másképp. Ilyen tanácsai alapján épült fel a magyarszéki karmelita kolostor, amelynek lelki vezetője volt. Ráíratta az épületre: „Isten vitte végbe ezt a művet.” Teljesen ráhagyatkozott a Gondviselésre, gondjait a gond-viselő Istenre bízta. Egyik kedvenc énekének refrénje sokunkban visszhangzik: „Rá se ránts, ne törj le, pajtás, mindig csak dalolva járj! Ne vess, ha száz gond bánt...”

Nagyon szeretett énekelni. Főleg Jézusról. Gyermeki lelkülettel énekelte a gyerekdalokat, amelyekben sok

fel nőttek szóló bölcsesség rejtezt. „Házasodik a motolla”, énekelte, és mi is könnyen ráismerhettünk magunkra, például a vén bagoly személyében... Egyszerű és nagyszerű tanácsai voltak. Többek között az, hogy „az életszentség egyetlen igazi kritériuma az este 10 órai lefekvés”, merthogy a ki-

pihent ember adja önmaga legjavát. Nagyon nagy önfegyelmel tornázott, amíg csak fizikailag lehetséges volt. Kilencven évesen is egy órát sétált naponta. Valaki meg is jegyezte: milyen jó anyagból van ez a Karcsi bácsi, hogy évtizedek óta mankóval jár, mégse fáj soha semmije...

Ennek a nagyszerű embernek az élete nem hagyta hidegen az ellenséget sem. Életem legnehezebb napjai közt tartom számon azokat a napokat, amikor megtámadta az ördög, mint az arsi plébánost. Teréz anya nővéreinek, Mellette álló orvosainak és egy karizmatikus közösségnek az imáját meghallgatva szabadította meg Őt Jézus nagy nyomorúságából. Áldott legyen érte az Úr!

Főlemelő volt, ahogy betegségében a halállal szembenézett. Súlyos állapotban volt, amikor megkérdezte tőlem: „Mit mondanak az orvosok, meddig élek még?” Én azt válaszoltam: „Két-három napot mondtak.” Erre Ő: „Bocsáss meg, csak azért kérdeztem, hogy mikor búcsúzzam el?” És a jó Isten megadta, hogy még három évig élt ezután.

MIKLOVICZ LÁSZLÓ

BOLDOGOK-E A BOLONDOK?

Naponta veszem kezembe a Magyar Nemzetet és érdeklődéssel-élvezettel olvasom a hasáboakat. Azt tapasztalom ugyanis, hogy pro-kontra egyre inkább tisztuló, kiformalódó állásfoglalások, koncepciók és szempontok jelennek meg a lapban. Mivel négy gyerekem

van (2; 5; 6,5; 8,5 évesek) – és így a mostani szemlélet szerint nagycsaládosnak minősülök - a szemem jobban keresi a családmódelünket érintő írásokat. Találok is időről-időre a Magyar Nemzet hasábjain ilyeneket és az eddigi tapasztalatom szerint ezek a cikkek a több gyermekes családokat elvileg támogatták, bátorították, az évről-évre fogyó magyarság reményének látták stb. Ma megtört ez a pozitív sor. Megtörté Horváth Lajos: *Ne erőltessük a nagy családot* című gondolatsokrával (M.N. 1989. IV. 14.)

Elgondolkodtató volt számomra a cikk, mert olyan szempontokat vetett fel, amelyekre eddig nem is gondoltam. Gyermekeimnek az esti gyertyagyújtásnál (ami egy rövid imádságból és egy hosszabb beszélgetésből áll), gyermeknyelven elmondtam, miről olvastam az újságban. Ilyenformán: Egy bácsi arról írt, hogy mi, a „nagy” család veszélyeztetjük országunknak a tartós sikereit, és pusztán az a tény, hogy ti négyen vagytok testvérek, az rossz a mi hazánknak... Erre megkérdezte az 5 éves Dóri: „akkor most meg kell halni valamelyikünknek?” A 8,5 éves Peti: „Akkor nem fog születni több testvérünk?!” Megnyugtattam őket, hogy ilyesmitől nem kell félnünk: nem kell meghalni senkinek, és még egy vagy két testvérük mindenképpen születni fog, sőt gondolkodhatunk azon is, hogy a „csapatunkat” egy állami gondozott gyerekekkel is kiegészítjük.

Most már felnőtt nyelven, de gyermeki őszinteséggel szeretnék Horváth Lajos nagy család ellenes szempontjaira reflektálni, bizony saját hazám és népem irányában kissé elfogultan. Remélem, hogy ez az elfogultságom beleilleszthető az emberiség egyetemes érdekeibe.

1. Az írás címe: „Ne erőltessük a nagy családot” – azt feltételezi, hogy a *több gyermek vállalását Magyarországon erőltetni lehet, sőt valakik erőltetik is.* A tapasztalatom szerint hazánkban az emberek szabadon eldönthetik, hány gyermeket akarnak felnevelni. A NOE (Nagycsaládosok Országos Egyesülete) pedig azzal a célkitűzéssel alakult meg, hogy felmutat egy eszményt a társadalom számára. Senkire sem ráerőltetve azt, csupán felkínálva.

Hiszen az élet továbbadását és kibontakoztatását aligha lehet kívülről vagy felülről egy házaspárra ráerőltetni... Belülről fakadóan hinnem és remélnem kell abban, hogy érdemes a XX. sz.-ban is magyarnak, embernek születni. Van értelme a megszülető életnek. Minden külső körülmény ellenére lehetséges boldogan élni, sőt mindezekért egyes szám első személyben tenni is tudok akkor magamtól vállalom a több gyermeket. Ha ezek a belső lelki és tudati feltételek nincsenek meg az emberben, ugyan ki erőltetheti a nagy családot...?

2. „... a szocializmus nem érhet el tartós sikereket, ha az ősi, több évezredes sokgyermekes családészményt